Anul III Nr. 1

4 pagini

Sâmbătă 1 Ianuarie 1944

Redactor responsabil
HORAȚIU IONESCU

„Ați făcut o provincie care va servi și poate să servească, începând de astăzi, de model, nu numai țării românești, dar și pentru oricare altă țară din Europa civilizată".

(Mareșalul Ion Antonescu)

Glasul NISTRULUI

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
PRESA GUVERNĂMÂNTULUI

SĂPTĂMÂNAL TRANSNISTRIAN

Odesa - Piața Adolf Hitler Nr. 1
Telefon Nr. 41, 46 și 47

HOTAR DE LEAT

de ION NEICU

În clipa aceasta în care anul se cufundă în oceanul fără margini al trecutului și când omenirea întreagă se pregătește a primi cu florii necunoscutului un alt an, este ... și căutăm a încheia so... anului care se duce și ... în josul acestor socoteli ...totalului, să punem jude...noastră: a fost un an bun, ... fost un an rău.

...ecata omenească însă, ori... fi ea sprijinită pe ele... pe premize, pe date a... cea mai mare grijă, cu ...ai mare seriozitate, cu ...ai severă obiectivitate, nu ...totuș ajunge la concluzii ...e, pentrucă ea nu este ... biată judecată ome...

...tru omul căruia anul a... pe care-l încheiem astăzi ...adus numai câștiguri ...ese în diferitele ramuri ...tivității sale, pentru omul ... pe răbojul acestui an ... de încrustat semnul ... suferinței, pentru un a... om, anul poate să fie ...

... însă mulți oameni pe ... aceasta cari pot să spu... ... anul un an bun? Și ... totuș asemenea oa... ... câți ar fi ei — ce în... numărul lor, ce în... bucuriile lor, față cu ... mulțime a oamenilor ... globul, cari, încleș... în cea mai dramatică ... luptă, cuprinși în a... ... horă a morții ... războiul, așteaptă cu ... înfoliate de suferință ... de nădejde, ... să încețeze cu un ceas ...

... însă, ascultând de ... deasupra bietelor ... nădejdi omenești, ... cursul el nimicitor...... totuș anul acesta un ...? Firește, pentru cei ... suferința sub toate ... pentru mamele ca... pierdut fiii, pentru ... care și-au pierdut părin... bătrânii care și-au ... sprijinul bătrâneților. ... atâtea familii rămase ... nemiloasă a răz... ... adăpost, anul aces... ... un an de durere, un ... un an al nenorocirii. ... o lege care spune ... omenirii nu s... ... decât pășind ...

... la care ultima filă ... cade și anul se ... gândurile noastre trec ... întâmplările anului ... apelul amintirii no... ... eroii căzuți pe ... nesfârșite ale Rusiei, ... până la apa cea ... și până la înăl... ... ale îndepărtatu...

... blestemat al Rusiei ... cu sânge ro... ... nesfâr... ... s'au cutremurat de ... românești.

(Continuare în pag. 4)

TRANSNISTRIA 1944

TH. KIRIACOFF-SURUCEANU

SUB ICOANA PATRIEI

de HORAȚIU IONESCU

Transnistria, țară ce de veacuri a putut fi cunoscută numai din imaginație și scris, după doi ani de administrație românească unde gândul și fapta Domnului Guvernator Profesor G. Alexianu, a creat aci o viață și un suflet nou, azi a depășit hotarul țării și în lumina realităților apare ca o uriașă operă administrativă prin muncă și pricepere românească.

Ziaristul sau oricare vizitator fie el din Capitală, provincie sau străinătate, cutreerând orașele și satele transnistriene, la fiecare pas își va da seama imediat ce muncă și câte investiții s'au făcut în această provincie ca din ruina regimului bolșevic, Transnistria să apară sub orizontul prezenței noastre istorice, un nou soare și suflet românesc.

Această realitate nu poate fi o imaginație bogată a scrisului cotidian, după cum dușmanii țării noastre o trâmbițează prin toate canalele, ci e știut foarte bine, de toată populația dintre Nistru și Bug că armatele române și administrația românească de aci, nu a venit în țara vechiului pământ voevodal cu gând de cotropire sau asupriri, ci pe baza unui drept istoric pentru a reîntrona aici viața spirituală și gospodărească a țăranului moldovean și a-i reda dreptul de libertate în toate domeniile vieții.

Azi, din satul cel mai mic al Transnistriei și până la cetatea Odesei, lumea, renăscută sub zodia unui imperativ de conștiință proprie, se alinină în spirit de mulțumire, aclamând cu inimă și voce deschisă pe Mareșalul Conducător și armata desrobitoare.

Aceste înfăptuiri nu ar fi ajuns a rezultatul dorit, dacă Guvernatorul Transnistriei, Profesor G. Alexianu, nu ar fi fost cu sufletul și cu toată credința în mijlocul colaboratorilor d-sale, îndeplinind astfel misiunea încredințată de Conducătorul Statului, cu sfințenie și promptitudine.

Inspecțiile pe teren făcute cu exactitate din două în două săptămâni, prin praf sau noroi, necunoscând oboseala, au constituit primul fapt important în realizarea operei administrative de aici, pentru care Domnul Guvernator al Transnistriei, primește certificatul istoric al Mareșalului Desrobitor, sunând peste veacuri așa:

„D-Voastră ați făcut o provincie frumoasă în care o viață nouă a renăscut, ați făcut o provincie care va servi și poate să servească, începând de astăzi, de model, nu numai țării românești, dar și pentru oricare altă țară din Europa civilizată".

Din cetățile cu ziduri și metereze voevodale, ale lui Ștefan cel Mare și până în vadul liniștit al Bugului unde cu buze de spumă valurile apei sărută temelia cetății Nemirovo, funcționarul conștient de misiunea ce i-a încredințat-o Patria, înfrățit în muncă cu țăranul transnistrean, și-a făcut din crez un legământ

(Continuare în pag. 4-a)

CUVÂNTUL M. SALE REGELUI
CĂTRE ARMATĂ

— Înalt ordin de zi din 1 Ianuarie 1944 —

Ostași,

Regele vostru și poporul român își îndeplinesc o sfântă îndatorire adresându-vă primind în acest început de an.

... spiritul vostru de sacrificiu, care a rezistat la atâtea grele încercări, voi ați do... ... odată virtuțile eroice ale poporului nostru.

...mata noastră este și va rămâne prima podoabă a statului român.

Ostași,

Patria îndurerată, care simte împreună cu voi suferințele neamului, dar mândră și ...oare, vă urează prin glasul Meu: La mulți ani!

MIHAI R.

Urarea Guvernatorului de Anul Nou

Pentru a treia oară, pe pământul Transnistriei, am trecut cu bine sărbătorile Nașterii Domnului. Pentru a treia oară clopotele de rugăciune au vestit, în largul câmpurilor, peste coline și izvoare și văi întinse și păduri, vestea cea mare că glasul Domnului este din nou sfințit pe acest pământ. — Pentru a treia oară, pe răbojul nesfârșit al vremii, se durează crestătura unui an ce s'a dus și se deschid zorii unui an nou.

Doresc tuturor, în acest ceas, ca anul ce să începe azi, să fie un an de pilduitoare muncă, de jertfă până la sacrificiu, pentru ca din munca și jertfa noastră a tuturor, să răsară biruința definitivă, care nu este și nu poate fi decât a noastră.—

Doresc ca soarele ce răsare azi să scalde cu razele sale România strâns și neclintit unită cu Germania și'n chemarea căldurii sale noui să dureze o nouă așezare lumii, la care să fim mândri de a fi contribuit și noi. În această așezare nouă, omul va fi prețuit după valoarea sa morală, după puterea sa de creație; el nu va mai fi judecat ca un simplu număr, ci va fi prețuit după contribuția sa în folosul Patriei și al înălțării omului în chemarea sa pe lume. — Pornească deci nestăpânită vremea mai departe și'n cântul ei de nădejdie și de slavă să se dureze zorii aureolei de mâine.

Trăiască România strâns unită cu Germania.

Trăiască M. S. Regele Mihai I și Mareșalul Conducător Ion Antonescu.

Trăiască Führer-ul Germaniei Adolf Hitler.

Trăiască armata română și germană unite în vitejie, biruință și glorie.

GUVERNATOR, PROF. G. ALEXIANU

Pe urmele trecutului

Varia

POEZII

GEORGE MOROSANU

AN NOU, pe răbojul destinului!

Din cenuşa orelor,—prin imensitate!
urci, coloană, — buciumând în oraş,
şi'n valuri de ceaţă, mai singuri ne laşi,
de nepătruns stăpâniţi şi de moarte!

Pentru visătorii în tristeţe rămaşi,
pentru robii pribegiei deşarte,
imaterial,— sub geana serii, celate,—
revii neguros, totdeauna acelaşi!

Abate-ţi la hanul poeţilor, masul
şi'n mânile tale,— cât dunele, —
toarce-le gândul şi pasul!

Desnădejdile,— toate adună-le!
Poate,— miracol, uita-vor de ceasul
magiei,—vremile, păgânele!

HORATIU IONESCU

- Refugiu astral -

Incep să scriu cu gândul spre luceferi.
Hai, cântul astăzi spuză şi ruină;
în templul vechiu nu creşte nicio floare,
şi numai mucegaiuri şi rugină.

Lianele c'obrajii ca o toamnă,
cu ochii în sclipirile-i de jar
o'or mai domni pe braţul meu a iane,
în sunetul de harfe, solitar.

Tărâile astrale mâine, poate,
îşi vor deschide porţile de ghiaţă,
iar eu pe aripi albe, dus de îngeri,
lumină voiu aprinde 'n altă viaţă.

Da, astăzi muşc din stele şi luceferi,
încep să urc din negrele mansarde,
mă voiu sparge lira asta în eteruri
şi carnea de pe mine o voiu arde . . .

Poemul luminii

Sbor alb crescut din febra tăcerilor de scris,
când te desfoi de tot şi urci spre Ţări lactee.
Lumină 'n cerul minţii, luceferii scânteie
şi dorm în praf de aur toţi îngerii din vis . . .

Privind peste cortina tenebrelor dorinţi,
cu ochii mari, săgeată'n străfunduri de ocean,
ne smulge o furtună speranţa, an cu an,
şi'n cărţi cu pagini roase, murim ca nişte sfinţi.

Mireasa din Mansardă, când demonii o mint,
nici ea nu mai adună beteala nopţii 'n mâini,
ci rătăcind în bezna visării, peste sâni,
îşi plimbă lin privirea prin păru-i de argint.

Noi, searbede iluzii din lumea ce s'a stins
nebuni strivim în braţe, doar carne pentru trup,
de-mi vine ca din stărou-mi, bucăţi la câini să rup,
ehei, poete, iute ia-ţi sbor spre necuprins . . .

RĂZBOIUL ŞI PROBLEMA CULTURII

de TUDOSE MOLDOVANU

Spre deosebire de războaiele dintre popoare, care răbufnesc la diferite intervale în cursul istoriei, există un războiu care se duce neîntrerupt încă dela apariţia omului în lume. Este lupta dintre spirit şi natură, dintre conştiinţa umană şi universul material.

Până la Kant, ştiinţa şi filosofia erau de acord în a considera conştiinţa ca o oglindă care reflectează datele naturii, ca o simplă înregistratoare a realităţii externe, născută şi determinată de aceasta. Marele act de originalitate al filosofiei kantiene, comparabil cu revoluţia înfăptuită de Kopernic în câmpul ştiinţei, este acela de a fi arătat rolul conducător al conştiinţei omeneşti în lume. Pentru Kant nu natura dă legi spiritului, ci spiritul este acela care dă legi naturii, imprimându-i pecetea forţei sale creatoare. Conştiinţa nu se construeşte din senzaţii, din fragmente psihice, ci este un dat iniţial, înnăscut, unitar, determinat de unitatea eului. Este o forţă care se opune materiei, pe care o supune, o modelează după tiparele ei proprii.

Natura rămâne amorfă, lipsită de expresivitate, neînsufleţită, atâta vreme cât forţa spiritului n'o atinge, n'o umanizează. Natura este blocul inform de marmoră din care geniul artistului grec a plăsmuit statuia Afroditei. Astfel rostul conştiinţei în lume este acela de a spiritualiza natura, de a însufleţi materia, de a duce totul la perfecţiune. Filosofia lui Kant, ne spune d-l prof. C. Rădulescu-Motru, este cel mai frumos imn cântat omului, a cărui putere de creaţie nu poate fi comparată decât cu aceea a lui Dumnezeu, din care îşi trage făptura.

Filosofii post-kantieni au încercat să dea spiritului o interpretare biologică, să-l determine, bucată cu bucată, din datele psihofiziologice. Prin aceasta ei au căzut în greşala cugetătorilor şi oamenilor de ştiinţă dinainte de Kant, înfăţişând spiritul dacă nu ca o secreţiune a materiei, totuşi determinat de ea.

O reacţiune viguroasă împotriva acestor tălmăciri empiriste, atât de frecvente în ziua de azi, a celei mai sublime realităţi care e conştiinţa omului, o prezintă ultima lucrare a d-lui Constantin Micu: „Finalitatea ideală a existenţei umane".

Luând ca punct de plecare ideea centrală a filosofiei lui Kant, că natura urmează legile gândirii, d-l Micu afirmă că puterile de creaţie şi de cunoaştere ale omului, nu sunt fructul evoluţiei, ci sunt date în întregime dintru început. „Cunoaşterea — spune d-sa presupune o activitate creatoare care îşi are modelul ei de acţiune în ea însăşi, dar care nu poate ajunge la termenul ei final, decât prin folosirea unui termen mediu, sau a unei realităţi intermediare". Conştiinţa se oglindeşte pe sine în lucruri; ea nu găseşte în afara ei esenţe străine, ci propria sa esenţă, propriile sale plăsmuiri. Gândirea nu înţelege decât ceea ce ea însăşi a proectat în lucruri. Rolul naturii se rezumă la acela de a mijloci realizarea spiritului omenesc şi de a se perfecţiona odată cu perfecţionarea acestuia. Natura este vehiculul prin mijlocirea căruia conştiinţa îşi duce la îndeplinire scopurile ei.

Instrumentul de acţiune al omului, care prilejueşte acestuia maximum de libertate, este voinţa, cu auxiliarele ei preţioase, imaginaţia şi inteligenţa. „Fiind în lume prin structura lui organică, omul este în afara lumii prin structura liberă a voinţei sale. El este termenul mediu între natură şi spirit, acela care mijloceşte, prin opoziţia lui specială în univers, convertirea naturii în valori spirituale".

Mediul de vieaţă al omului nu este spaţiul material al naturii, ci acel al societăţii, care s'a născut ca o suprastructură din năzuinţa prometeică a conştiinţei de a se obiectiva în lume, de a idealiza realul. Civilizaţia şi cultura se nasc numai în momentul când natura a fost învinsă de conştiinţă.

In câteva formule lapidare, d-l Micu defineşte originea şi scopul culturii. Pentru d-sa „cultura este expresia unui elan de perfecţionabilitate a omului. Originea culturii este incomformismul uman faţă de realitatea imediată. Finalitatea culturii este negarea realităţii aşa cum este şi realizarea realităţii aşa cum trebue să fie". Legea societăţii ca şi aceea a conştiinţei din care emană, este tocmai această nevoie de perfecţiune şi de acţiune creatoare, care iradiază formele culturii. Este tendinţa vulcanică a omului spre ideal, spre viitor, spre absolut. In această tendinţă rezidă, pentru d-l Constantin Micu, toată forţa şi originalitatea omului. „Indivizii şi popoarele — afirmă d-l Micu — atâta valorează şi atâta produc câtă încredere au în originalitatea spiritului lor, în destinul şi menirea lor istorică şi câtă forţă pun în realizarea lor de sine". Aceasta este adevărata lege de aramă a civilizaţiei şi culturii popoarelor.

Ceea ce admirăm la d-l Micu este elanul spiritual, forţa lăuntrică de afirmare, convingerea adâncă în rostul divin al conştiinţei omeneşti în lume, însfârşit talentul cu care duce la ultimele consecinţe ideile celui mai genial cugetător modern. Lucrarea d-sale poate fi aşezată cu cinste în angrenajul sistemului filosofic kantian, pe care-l face să rodească şi în alte spaţii ale cunoaşterii umane. Analiza celor mai importante funcţiuni sufleteşti, pe care o întreprinde la începutul lucrării, deschide perspective noi, studiului psihologiei. Toate aceste funcţiuni îşi au izvorul în libertatea, spontanitatea şi autodeterminarea conştiinţei, în unitatea ei originară, în puterile ei de idealizare, de transfigurare a realului.

„CHEMAREA CODRULUI" — Premiera la Teatrul [...]

Eveline Gruia în „Chemarea Codrului"

VIAŢA ARTISTICĂ

IN MUZICA

In poezie, pictură sau în alt domeniu al artei, artistul când se depăşeşte pe sine, are în străfundul eului, o sensibilitate care unită cu trăirea faptului în sine, trece într'o sferă de înălţare sufletească a supremului frumos.

Frumosul acesta e o manifestare pornită din interior în

Ionel Ţăranu

aşa fel, încât cel ce o trăeşte se transformă într'o dublă fiinţă. Una aparţine humorului stilat, iar alta unui sentiment elegiac.

In această sferă se încadrează d-l Ionel Ţăranu, care a interpretat cu un puternic talent, rolul lui Hochepot, din „Mansarda".

De data aceasta piesa „Mansarda" faţă de premieră a căpătat o stilare a jocului de scenă, datorită în cea mai mare parte d-lui Ionel Ţăranu' artistei Elena Aramă, care a făcut din rolul Edwigei o adevărată creaţie, precum şi a artiştilor Ilie Cernea şi Lascu, despre care ne vom ocupa în numărul viitor.

Artistul Ionel Ţăranu, un robust talent, din primul act până la ultimul, a ştiut să dea tot parfumul unui humor sensibil, dar şi acea duioşie trăită intens pentru copila lui Edwiga, pe care vroia să o vadă fericită.

Ţinem să remarcăm că d-l Ionel Ţăranu, e un artist în toată puterea cuvântului în a cărui sferă nu se poate încadra un altul.

EVELINE GRUIA

una dintre artistele tinere ale teatrului românesc, înzestrată cu un talent demn de invidiat de orice actriţă, în rolul Anca din Soveja din piesa „Chemarea codrului", printr'un fizic şi dinamism scenic, a corespuns unei admirabile interpretări în aşa fel încât în ultimul act, artista a smuls furtunoase aplauze.

Eveline Gruia e un talent care va da Teatrului Naţional din Odesa, un succes deplin în misiunea ce i-a fost încredinţată încă dela început.

Sperăm că Direcţia de scenă a Domnului Director Aurel Maican apreciează pe talentata artistă şi credem că în curând o vom vedea pe Eveline Gruia şi în alte roluri.

•

SEVERA MOREI ne întăreşte din zi în zi convingerea că are tot ce-i trebuie pentru ca să fie un bun element de comedie.

Cu un temperament deosebit şi cu un fel de a fi cu totul personal, ne-a dat în „Mansarda" o Sultană, ale cărei apariţii au fost tot atâtea momente plăcute.

•

Doamna în gri, este un rol de care Raliţa Călinescu se achită cu succes.

Totuşi în momentul în care se desvălue purtarea lui Jonval faţă de Edwige, doamna în gri ni se pare cam nefirească, aproape reterică.

ION IANCO[VESCU]

şi talentata artistă Elena [Aramă] vor juca în Cyrano de [Berge]rac, pe scena Teatrului Naţional, în ziua de 8 Ianuarie 1944.

Suntem siguri că maestrul Ion Iancovescu va face din rolul lui Cyrano o adevărată creaţie, iar artista Elena Aramă care în „Mansarda" [a] dovedit că e stăpână [pe un ta]lent demn de invidiat [...] să credem că şi în rol[ul Ro]xanei din Cyrano de [Berge]rac, va reda spectator[ilor posi]bilitatea de a trăi cele [...] sentimente.

Aşteptăm pe maestrul Iancovescu, aşa cum [...] tiefează, furtunos, sau [...] o mare în asfinţit de [...] să ne dea posibilitatea [...] ta inspiraţie de a reve[dea a]ceste coloane, plin de [...] succesului.

T. KIRIACOFF [...]

Decorurile d-lui Kiriacoff-S[uru]ceanu în „Mansarda" [...] notă exactă.

Ele încadrează perfec[t ...]nea, dând posibilitatea [...] să fie reliefaţi într'o formă [...]nală.

D-l Kiriacoff-Suruceanu, [...] decorator de reală valoare ar[...]

Colind şi inspiraţie

de SIMION STOLNICU

Mulţi scriitori români contemporani caută inspiraţia în colind. Se poate spune că în tânăra noastră literatură, ai cărei reprezentanţi de teama acuzaţiei de „formă şi fond", îşi fac numeroase probleme în legătură cu izvoarele de inspiraţie, „e vremea colindelor" cum sună un stih din cunoscutul colind eminescian.

Lucrul acesta se observă la un grup de poeţi lirici de mare circulaţie, care fiind şi teoreticieni, au luat poziţie împotriva oricărei literaturi orientate după curentele apusene, considerând-o neînţeleasă şi urîtă de public.

Colindul, cel mai important filon al autorilor despre a căror atitudine e vorba, nu exclude alimentarea acelorasi, încă şi din alte creaţii populare. Dar nu din toate, ci numai (şi această restricţie interesează) din descântec şi basm. Sunt deci lăsate la o parte de inspiraţia celor amintiţi forme de producţie populară din cele mai importante ca balada, doina mioritică, etc.

Aceasta face să ne punem întrebarea:

Când se recomandă ceva atât de frumos şi necesar ca o reîntoarcere a literaturii noastre spre rădăcinile ei fireşti din zăcămintele folclorice, pentru ce astfel de omiteri de genuri?

II

Pentru a reda aici, formal, înseşi explicaţiile celor în cauză, literatura cultă a unui popor trebuie să treacă prin ciclul unor creşteri naturale, ţinând permanent contactul cu substratul sufletului etnic, ceeace recunoaştem toţi. In cazul civilizaţiilor tinere, cum este a noastră, salturile în timp sunt, după cum susţin dânşii, foarte primejdioase pentru tensiunea arterială a creaţiilor artistice.

Deci o apropiere de curentele şi temele literare apusene nu se poate face decât artificial, dat fiind că noi, în general, n'am trecut prin stadiul culturii adăpate la isvoarele antichităţii şi prin faza Renaşterii.

Astfel că motivele, temele de care s'a blazat îndelung poezia apuseană, sunt apariţii foarte târzii pe meleagurile noastre. Deci nouă nu ne rămâne altceva de făcut, pentru primenirea sufletului liric, decât întoarcerea la folclor şi numai la folclor, acesta fiind unicul nostru clasicism. Singur folclorul tratează la noi din vechime temele universale ale simţirii omeneşti, alegându-şi atâtea câte pot intra în cuprinderea unităţii noastre de simţire.

In concluzie, literatura noastră îşi va regăsi tonalitatea proprie singura ce-i poate interesa pe streinii altminteri foarte indiferenţi faţă de o artă imitatoare a formei apusene. Cum am remarcat dela început, subiectul în cadrul căruia teoretizează insistent scriitorii actuali, este identic vechiului motto: „Formă fără fond", combătută de înaintaşi. Aplicaţia specială a acestei formule la poezie este făcută însă cu o vigoare nouă. Astfel se relevă că fiecare generaţie de scriitori a avut înclinaţie pentru o anumită formă de folclor corespunzătoare spiritului ei, în trecut balada poporană, mai târziu doina şi acum în urmă colindul şi anexele conforme gândirii mitice şi misticismului spre care tindem...

III.

Este atât de firesc ca poezia cultă să se alimenteze din rapsodiile plaiurilor noastre, încât faptul are valoarea unei axiome. Totuşi discuţiile iscate de generaţia poeţilor mistici ni se par extrem de preţioase mai ales fiindcă atrag atenţia tuturor asupra minunilor de simţire şi expresie folclorică, într'un chip mai viu, decât s'a făcut prin metode didactice.

Rămâne de văzut, însă, cum se pot concilia toţi scriitorii noştri cu o teorie care le cere să-şi împrospăteze lira exclusiv numai la isvoarele cântecului popular. Temele atât de simple şi raportate numai la simţirea nativă, minunate în ele însăşi, pot fi oare exclusiv împrumutate de poezia de lirică contemporană care s'a lăsat demult ademenită de plăcerea cugetării?...

Deocamdată ne vom mulţumi să apreciem, ca şi în economia politică după rezultate, cazurile când temele folclorice au fost folosite în mod exclusiv.

Când retrăeşti folclorul cu o vibraţie copilărească, şi intueşti adânc acest folclor, nu se poate să nu te inspire.

Dar se poate întâmpla şi altceva... anume să fii un teoretician admirabil şi în acelaşi timp un alamb calor savant, vai al folclorului.

Criticul Pompiliu Constantinescu a denunţat recent câteva cazuri de poeţi—din cele mai cinstite feţe ale literaturii care distila folclorul, în laboratorul experienţelor voite iar nu prin filtrul personalităţii.

Rezultatele dovedesc că folclorul este un radium pentru cel care jonglează cu el şi n'a de cât orginalitate. Le-o anulează şi pe aceea pe care-o au.

In colind se ascund imense comori de spontaneitate păgână şi creştină, altarul unde guri de rai strălucesc lângă ciudate licăriri de iad. Astfel de elemente folclorice nu vedem cum s'ar putea certa cu elemente venite la noi din occident (cele de provenienţă dantescă, de exemplu, cu a căror lumină de apoteoză versurile poporului despre Valea Plângerii au mari afinităţi) dacă îşi dau întâlnire în sufletul unor adevăraţi creatori.

SFÂRŞIT DE AGENDĂ

Zoreşte să termini vechea agendă, poete, în pragul altui an, sau, poate, al unui nou veac! Cărţulia asta răbdătoare care nu va aspira niciodată să fie ca o operă în versuri, cinstită cu feeria unei vitrine anume pentru ea, îşi cere micul ei drept la un gând final.

Ca podurile lui Dumnezeu, unde pot să 'ncapă toate urmele paşilor omeneşti, buni sau răi, agenda şi'n ultimul ei ceas, te primeşte, aşa cum eşti...

Deschide această operă! Vezi câte pagini rămase goale chiar la mijlocul ei, între cele două gărzi de cifre, mi[...]serii, veniturii, spectre, poate zilele când n'ai ştiut cât de frumos ploaia a spălat prundişul şi'nverzirea codrilor!...

Grăbeşte şi'ncheie-ţi agenda poete!...

Din stiva nouă-a târgului, vei lua altă agendă ne'ncepută, într'o dimineaţă cu iluzii multe, cu ninsori multe care-au învins lapoviţa pe vitrine.

Şi apoi, curaj să mânjeşti întâia pagină cu alt cont, cu blazarea altor itinerarii de tren, cu alt norolu cea caotic!...

„Am însă (dă-ţi ultimul tribut vechiu), agendă, căci ea s'a modelat după [...] după atomii şi clipele schelelui [...] cum se dă chimirul după un [...]

Ţi-au rămas file albe multe, [...] mijlocul şi la urma agendei ca [...] bucle'n inegalul fir al sorţii.

Poate ar fi fost loc şi pentru o [...] găciune între scoarţele de atlas [...] încă nou...

Dar e târziu şi agendei ce [...] nu-i trebuie mai mult decât un [...] gol...

Nu te 'ncumeta să umpli abea [...] paginile destinate Crăciunului de restaurant, unde bradul ţi-e zâmbet [...] un splendid mort deasupra pădurii [...] scaune 'n oarse pe mese!

Bradul era, poate, fantoma [...] cu ni întâlnirăi, admiratorul [...] visul gloriei, te-a urmat pretutindeni la munte, la mare, cerşind să-i dai [un] autograf (clapă de orgă) în propria agendă şi nu i l-ai dat, nu i l-ai dat...

Preschimbă-ţi agenda, poete!...

SYLISTOL

ÎNTRE NISTRU ŞI BUG

Dovezi de afirmare românească în Transnistria

Transnistria, soare și suflet românesc, sub îndemnul și sprijinul Mareșalului Desrobitor și grație muncii luminate a Guvernatorului, Prof. Gh. Alexianu.

Doi ani de gospodărire românească în Transnistria au însemnat un examen greu. În plin războiu și purtând urmele lui peste tot locul, având de luptat cu împotrivirea rămășițelor unui regim, a cărui doctrină era așezată la antipodul concepției de stat integral dirijat nu pe baza internaționalismului — administrația românească și-a luat asupra-și o sarcină pe care numai o voință de fier și o destoinicie fără seamăn o puteau îndeplini pe deantregul.

Această sarcină Mareșalul Conducător a așezat-o cu toată încrederea pe umerii d-lui profesor Gh. Alexianu, dându-i toată libertatea de acțiune, în toate domeniile cerându-i numai un singur lucru: gospodărie echitabilă, fără niciun fel de oprimare, dar gospodărie completă și onestă.

Din clipa când, în fruntea primilor săi colaboratori, d. prof. Gh. Alexianu a trecut Nistrul la Tighina și-a dat seama de marea misiune ce i s'a încredințat. Fără nicio ezitare însă și primind orice concurs sincer, priceput și cinstit, d. prof. Gh. Alexianu, s'a așezat la munca de zi și de noapte, d-sa cel mai înalt dregător, Guvernatorul Transnistriei, dând dovadă exemplară întregii administrații.

După doi ani de activitate, Transnistria, abia mai păstrează urmele războiului. Pe terenul economic, printr'o administrație integral autonomă — pe teren economic, financiar, cultural și chiar pe teren artistic — Transnistria se găsește la un nivel de propășire neîntâlnit încă în istoria războaielor.

Vom încerca să prezentăm — scrisul nostru nepuţând înfăţişa decât palid realizările — câteva aspecte din ceea ce a reușit să facă d. prof. Gh. Alexianu, în doi ani de gospodărie românească în calitate de Guvernator al Transnistriei.

Cum apreciază intelectualii ruși munca românească

Vom începe redând examenul de conștiință comparativ, pe care un ziarist rus, *Anatolie Maslenicov*, și l-a făcut, în cursul unui interview acordat d-lui Horațiu Ionescu, șeful presei de pe lângă departamentul guvernământului.

D. Anatolie Maslenicov e un distins ziarist din Odesa care sub regimul bolșevic a cunoscut sub toate aspectele, lumea torturii de atunci și la venirea administrației românești în Transnistria prin diferite ziare locale printre care amintim marele cotidian „Molva", la care a fost redactor timp de un an de zile, a publicat mai multe articole de fond în care se reflecta toată monstruozitatea unui popor desechilibrat sub toate aspectele vieții lui.

Iată ce-a spus d. Maslenicov despre aspectul de azi al vieții în Transnistria.

„*Munca în Transnistria a devenit într'adevăr liberă, Guvernământul Transnistriei având în frunte omul dotat cu o capacitate administrativă dinamică, pe generosul profesor Gh. Alexianu ce-a făcut tot imposibilul pentru a da o stare materială mai bună muncitorilor din Odesa și din toată Transnistria.*

Muncitorii întreprinderilor noastre fără sistema torturii și fără frică de „udarnicestvo" și de „stahanovscioa", primesc salariu care le dă posibilitatea de a avea de toate cu îndestulare.

Toate magazinele generale ale Guvernământului, adevărată operă românească pentru muncitorul transnistrian, orice piață din Odesa și din celelalte orașe și sate transnistriene, sunt pline cu desăvârșire cu toate bunătățile.

În condițiunile acestea grele de războiu, intelectualii s'au întrebat de multe ori, cum administrația românească din Transnistria a putut reuși să refacă o provincie complect distrusă și să-i dea un suflu nou de vieață? Pentru mine toate acestea mi-au dat de gândit că poporul civilizat cu viitorul său, poate sta alături de țările apusene ale Europei. Un popor cu o forță sufletească ce depășește multe alte țări din lume.

Pe paginile ziarelor din Odesa au fost publicate atâtea mulțumiri din partea populației din Odesa pentru binefacerile aduse de administrația românească de aici.

Eu cred că poporul român, de pe acum și-a trasat linia de conduită în viitoarea ordine și civilizație a omenirii de mâine".

Deasemenea, nu mai puțin impresionantă este mărturisirea distinsului savant prof. dr. P. Ceasovnicov, Rectorul Universității din Odesa, cuprinsă în articolul pe care d-sa l-a dat ziarului nostru pentru numărul festiv de Crăciun și din care reproducem pasagiile finale:

„Pentru restabilirea vieții la Universitatea din Odesa, Guvernul Român a suportat cheltueli enorme — fiind un sacrificiu mare din partea Țării. Pentru acest gest frumos și nobil, suntem veșnic recunoscători administrației românești în Transnistria?

Totodată considerăm de datoria noastră să ajutăm din răsputeri pe d. Guvernator în munca grea ce o depune în conducerea Transnistriei. Ne vom da toată știința, toată priceperea, toată experiența și toate cunoștințele noastre pentru a da viață gândului nobil al d-lui Guvernator spre propășirea și întărirea Transnistriei.

Datorită conducerii înțelepte a d-lui prof. Gh. Alexianu, Guvernatorul Transnistriei, a administrației românești, în cursul celor 2 ani, s'a reușit să se prefacă Transnistria ruinată și devastată, într'o provincie înfloritoare, care are tot ce e necesar populației pentru o viață îmbelșugată și muncă liniștită!

Pentru eliberarea noastră de sub jugul și teroarea bolșevică, în numele Universității din Odesa aduc viile și călduroasele mulțumiri Maiestății Sale Regelui Mihai I, d-lui Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului Român, Guvernului Român, armatelor victorioase româno-germane și d-lui prof. Gh. Alexianu, Guvernatorul Transnistriei".

D. Mareșal Ion Antonescu și d. Guvernator Profesor G. Alexianu în mijlocul gospodarilor Transnistrieni

O fabrică refăcută

O uriașă operă de construcție

Cu prilejul comemorării ocupării Odesei de către armatele române, la festivitatea desfășurată la Școala superioară medico-farmaceutică din acest municipiu, dl. medic locot. colonel dr. Mircea a rostit o înălțătoare cuvântare în care a descris lucrarea de refacere a orașului, întreprinsă de armata și administrația românească.

Propaganda iudeo-bolșevică,— a spus d. medic lt. col. dr. Mircea înfățișase poporul și mai ales pe ostașul român ca fiind sălbatec, venit să jefuiască și să măcelărească fără milă, bătrâni, femei și copii.

Orașul oferea un spectacol înfiorător. Străzile distruse de bombardament, erau pline de baricade și de cadavre. Clădirile incendiate fumegau sinistru, populația îngrozită se refugiase în pivnițe și catacombe și nu avea la început curajul să iasă în întâmpinarea trupelor române, trăind încă sub teroarea propagandei de ură ce ni se făcuse de comuniști. Clipă de clipă, populația începu însă să se convingă de sufletul blajin și creștinesc al Românilor, ieșindu-le în întâmpinare cu lacrimi de bucurie, cu flori și cu daruri. Legătura sufletească se făcuse. Aparatul administrativ al Comandamentului militar al Odesei începe uriașa muncă de refacere. Se ridică baricadele și se iau severe măsuri împotriva comuniștilor și banditților care jefuiau populația, restabilindu-se astfel ordinea.

Funcționarii Primăriei Municipiului Odesa, sub conducerea energicului primar general, d-nul Gherman Pântea, muncesc fără preget pentru soluționarea celor mai urgente probleme: lumina, apa, alimentarea populației civile și starea sanitară. Fabricile se redeschid dându-se astfel posibilitate muncitorilor să-și agonisească cele necesare traiului, înlăturându-se șomajul.

Uriașa operă de reconstrucție săvârșită apoi de Guvernământul Transnistriei prin îndrumările date sub priceputa și vigilenta conducere a d-lui prof. Alexianu, Guvernatorul Transnistriei, Țara Bugului devine astfel, în numai doi ani, o adevărată Californie, prin bogatele și aleasele sale produse.

Cu prilejul uneia dintre inspecțiile d-sale în Transnistria, d-l Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, s'a exprimat astfel către D. Guvernator Alexianu:

„*D-Voastră ați făcut o provincie frumoasă în care vieața nouă a renăscut, ați făcut o provincie care va servi și poate să servească, începând de astăzi, de model, nu numai țării românești, dar și pentru oricare altă țară din Europa civilizată*".

Nu odată numeroși străini vizitează Transnistria și se exprimă elogios despre climatul de vieața românească, după iadul celor douăzeci și cinci de ani de stăpânire bolșevică, despre constructivismul și productivitatea acestei provincii, realizate sub gospodăria românească.

Dar o foarte importantă misiune revine Direcției Culturii care sub conducerea d-lui prof. univ. Tr. Herseni, a trebuit să organizeze noul regim al învățământului, culturii și propagandei și să creeze omul nou, contrabalansând astfel tendințele de distrugere a sufletelor și a tradițiilor culturale realizate prin civilizație, ale regimului bolșevic.

Direcția Culturii îndeplinește această misiune în condițiuni optime. Se redeschid, școli ucrainene-rusești-germane și române, dela cursul primar și până la Universitate. Se face apel la profesorii localnici cari colaborează alături de noi în frunte cu d. rector al universității din Odesa.

Opera misionară creștină actuală condusă de Arhimandritul Antim Nica dă evidente și trainice roade pe tărâmul ortodoxiei, readucând la vechea credință populația rătăcită de comunism.

Numeroși copii și adulți sunt botezați, se repară biserici și se ridică troițe cari să reamărească eroismul ostașilor români căzuți pentru desrobirea neamului românesc și pentru civilizația europeană".

În fruntea municipiului Odesei d. Mareșal Ion Antonescu, conducătorul Statului a așezat pe marele luptător basarabean, fost deputat în Sfatul Țării, d. Gherman Pântea.

Sub administrația d-lui primar general Gherman Pântea, secondat de d-nii primari de sectoare Vladimir Chiorăscu, Elefterie Sinicliu, Constantin Vidrașcu, M. Zugologiu și Vl. Cunderi, s'a realizat următoarele lucrări principale în cel de al doilea an de activitate.

Atenția administrației municipale a trebuit, în primul rând, să fie îndreptată spre restabilire, arterelor de comunicație de importanță pentru înlesnirea transportului, în oraș, cât și în afară pentru legătura cu provincia, de unde vine aprovizionarea orașului cu produse alimentare.

Pentru atingerea acestui scop, a trebuit să restabilească la limanul Hagi-Bey, un dig de apărare contra apelor și 2 canale: liman Hagi-Bey Mare și liman Culalnic Mare, și prin acestea au fost restabilite și puse în siguranță toate căile ce traversează Peresîpi în direcțiunea Nicolaev și Buh, cele feroviare și cele destinate vehiculelor. Tot prin această lucrare, au fost redate culturii legumelor, câmpurile de irigație, ce fusese inundate și astfel au fost complect lichidate toate urmările grave, ca rezultat al distrugerii digului de către armata roșie. Pentru executarea acestor lucrări a fost cheltuită suma de 1.484.270 RKKS.

Cele mai importante lucrări de restaurări de edificii în cursul anului expirat, au fost: terminarea lucrărilor de restaurație a clădirii destinată Primăriei Centrale, a fostei Dume orășenești, restaurantului de pe Bulevardul Nicolae, cu întărirea zidului susținător, reparația vilei de pe Bulevardul Francez, restaurația clădirii destinată Băncii Transnistriei și altele.

Serviciul de proecte și devize a întocmit 13 proecte între care un proect pentru construirea unei capele și unui monument la cimitirul eroilor din cartierul Slobodca, un proiect de amenajare a palatului Voronțov.

Consiliul superior tehnic care este cea mai înaltă instanță de control tehnic a aprobat spre executare 8 proecte, între care cele mai importante sunt: proectul pentru construirea aerogării la aeroportul Tătarca, băilor pentru lucrători, o stațiune hidro-electrică, reconstruirea canalului Platanov și altele.

În prezent funcționează 4.614 diferite întreprinderi comerciale și industriale, din care număr, în acest interval de timp, s'au eliberat 1.223 autorizații.

Atât întreprinderile comerciale cât și industriale, — satisfac pe deplin nevoile locuitorilor.

Întrucât în cuprinsul orașului, se găsesc multe clădiri deteriorate din cauza bombardamentului, s'a creiat o comisiune specială, care studiază starea fiecărui imobil deteriorat, dispunând, desfacerea lui, în cazul când se constată că nu poate fi reparat sau restabilit.

Materialul rezultat din aceste desfaceri, se întrebuințează, cât și pentru reparațiunea altor clădiri.

Aspect de reconstrucție românească la Odesa

Prosperitate economică

În materie economică, realizările în Transnistria sub îndemnul Mareșalului Conducător și sub îndrumarea de fiecare zi a d-lui Guvernator prof. Gh. Alexianu, au fost exemplificate de concepția sistemelor economiei germane de războiu, ceeace constitue fără îndoială cel mai mare elogiu pentru administrația românească.

Ele sunt concretizate în acele mari magazine de desfacere a produselor transnistriene dintre cari cel din Capitală se prezintă în cea mai desăvârșită formă sintetizând rezultatele eforturilor gospodăriei întronate în provincia dintre Nistru și Bug.

După inaugurarea magazinului din București în cooperare cu Consiliul de Patronaj al Operelor Sociale de sub președinția d-nei Maria Mareșal Antonescu, a avut loc inaugurarea magazinului din Chișinău, în cursul acestei luni în prezența d-lor prof. Gh. Alexianu, Guvernatorul Transnistriei, general Cornel Dragalina, Guvernatorul Bucovinei, general Stavrat, Guvernatorul Basarabiei, P. S. Efrem Arhiepiscopul Basarabiei, general Trincu, Gherman Pântea, primarul general al municipiului Odesa și altor personalități.

Întemeiate prin inițiativa și spiritul creator al d-lui Prof. Gh. Alexianu, Guvernatorul Transnistriei, aceste magazine sunt, nu numai de real folos pentru aprovizionarea populației din orașele respective, dar și un mijloc de a face cunoscută provincia dintre Nistru și Bug sub raportul bogăției și varietății produselor ei.

Expoziția permanentă a Transnistriei

Cu ocazia retragerei forțelor bolșevice dinaintea victorioaselor armate române, măreţul palat al dumei a fost aruncat în aer; încă una din crimele inutile cu cari bolșevismul s'a încărcat în fața istoriei.

Administrația românească a refăcut, pe ruinele rămase, splendidul palat, în toată măreția lui de odinioară, așezând acolo expoziția permanentă a provinciei trezită la o viață nouă, prin vrednicia și conștiința în misiunea europeană a neamului românesc.

Interiorul unui magazin de produse transnistriene

Torță de lumină nouă

În domeniul cultural și spiritual, pe lângă școlile deschise, pe lângă redarea bisericilor dreptcredincioșilor, pe lângă misionarismul clericilor români sub îndrumarea P. S. S. Arhiereului Visarion Puiu la sfârșitul anului a avut loc la Odesa importantul eveniment al inaugurării primei stagiuni a Teatrului Național în prezența d-lui prof. G. Alexianu, Guvernatorul Transnistriei, ctitorul acestui mare așezământ de artă românească.

S'a reprezentat în condițiuni optime de montare și interpretare poemul eroic „Chemarea Codrului" de George Diamandi.

Cu acest prilej s'a arătat că activitatea Teatrului Național din Odesa se desfășoară cu colaborarea artiștilor ruși pentru creiarea unui plan spiritual care în vederea năzuințelor noastre spre adevăr și dreptate.

S'a mai arătat că în acest oraș, cu vechiu cadru de artă, înființarea unui teatru românesc nu poate fi decât un prilej de imbold și mulțumire reciprocă pentru actorii și spectatorii români și ruși. Ținându-se de seamă din repertoriul românesc și universal, interrelațiile stilurilor specifice ale celor două tradiții culturale, română, și rusă, vor aduce o înviorare spirituală în plus vieții mărețe din aceste meleaguri.

„Teatrul de azi este opera sufletului și a gândului nostru românesc pe acest pământ, este jertfa de mărgăritare care a răsărit din toate mormintele eroilor români și germani, ce au scris cu slove de sânge legile lumii și moralei noui ce se crează, este darul sufletului celor două popoare înfrățite în lupta pentru biruința zilei noui la care s'a angajat Führerul Germaniei și la care suntem mândri că putem contribui și noi." — spune Guvnatorul

REP.

Altarul Lui Hristos triumfă biruitor

RAVAȘ
prietenului de dincolo de timp

Sublime erau ceasurile tale, tâlcuitorule, vrăjitor al cuvântului, când te întovărășeai cu gândul curat, desbrăcat de răutatea oamenilor, — pe câmpul uneori ciudat de alb al hârtiei!

Te duceai cu încercarea de a-i acorda chiar înfățișarea grafică cea mai estetică, pentru ca să-l apropii și pe această cale, cât mai mult de imaginea ascunsă undeva, în cutele cele mai adânci ale sufletului tău, răscolit de volbura cugetărilor. Și nu odată te cuprindea teama că nu vei fi în stare să-ți împaci altfel, gândul răzleț.

De ce oare această grijă nețărmurită pentru ideea care îți cerea stăruitor, haina imaculată a cuvântului?

Ca și tine, marii poeți personifică gândul, văzând în el întruchipată mărej, divinitatea însăși. De aceea tu îl căutai cu evlavie, pregătindu-i o fastuoasă primire, dincoace, în lumea noastră materială.

Omul, în general, doar în domeniul muzicii, se bucură de mijloace mai bogate, cu ajutorul cărora ajunge la exprimarea sentimentelor puternice de care-i stăpânit atunci, când urcă din realitatea obscură, pe culmile unor clipe pe reverie.

Tu însă, supraom, umbră singuratică la capătul vieții acesteia, ridicai cu prisosință, și gândul pe înălțimile transcendentale ale muzicii. Concretizarea lui era cu adevărat, muzică.

Noi, muritorii de rând, — „muști de-o zi pe-o lume mică, ce se măsură cu cotul", — nu găsim decât culoarea fadă, pe care în van căutăm s'o adecvăm simțirii, lumii noastre interioare.

Rămânem desamăgiți, — epave smulse din propria noastră fantezie!

Dacă ne-ar însoți mai mult nobila ta obiectivitate, ne-ar fi, evident, mai mare și nemulțumirea, ce ne-ar întâmpina în drumul către perfecțiune.

Numai că noi nu vedem lucrurile cum sunt ele, ci cum ne convine.

Le vedem prin prizma unei subiectivități bolnăvicioase, fără a ne mai trudi mintea să le aprofundăm.

Zadarnic batem, după tine, la porțile ferecate ale artei. Cu toată vanitatea noastră, totdeauna ne părăsesc orce sorți de izbândă, pentrucă n'avem pregătirea ta de a intra în lumea gândurilor, ca într'o biserică.

MIHAIL BODEA

În satele transnistriene altarul lui Hristos luminează tuturor

-LA HOTAR DE LEAT-

(Urmare din pag. 1-a)

Oricum se va termina acest război, putem cresta pe răbojul vieții neamului nostru că anul ce a trecut, ne-a prilejuit încă odată să spălăm umilința unei veri de nedreptăți și să încolțim fiara asiatică până în fundurile cele mai adânci ale vizuinii sale. Armele românești au trimis trăznetul lor de foc, drept în copistea tuturor răutăților Răsăritului, și dușmanul nostru secular își va aminti multă vreme de răfuiala pe care i-am dat-o.

Cu acest bilanț încheiem anul ce intră în neființă.

Pentru anul ce vine, poporul român întreg, mai conștient ca oricând, în cursul istoriei sale, de drepturile și îndatoririle pe care nu le poate uita, își pregătește cu aceeași hotărîre, lupta sa pentru existență. Ostașul de pe front, omul de acasă, tot Românul, dela Vlădică și până la opincă, intră în anul nou 1944, cu sentimentul că îi va fi dat și anul acesta să se afirme ca neam de ispravă și că și în anul acesta va pune pietre noi și trainic cimentate la clădirea soartei sale.

ION NEICU

Clipe de înălțare sufletească

Cuvântul de Anul Nou
- pentru credincioșii transnistrieni -

„Să nu se turbure inima voastră, nici să se spăimântească".
(Ioan 14,1)

Iubiți credincioși,

În mijlocul vostru sunt, din mila lui Dumnezeu, de peste 2 ani. Acum, fiind învrednicit să primesc ocârmuirea și îndrumarea duhovnicească a creștinilor drept credincioși dintre Nistru și Bug, inima mea simte nevoie să împărtășească cu voi, cu prilejul sfintelor Sărbători și Anul Nou 1944, unele gânduri.

Despre Domnul Nostru Iisus Hristos, încă de când a venit în lume, s'a spus că *„va fi spre scularea și căderea multora și spre semn de desbinare"* (Luca 2, 34). De atunci încoace a fost mereu de unii răstignit, iar de alții închinat, de unii batjocorit, iar de alții preaslăvit. Unii îl caută cu sete, iar alții îl roagă să iasă din hotarele lor (Luca 8,37). Unii îi sărută picioarele, iar alții se leagă cu jurământ, că niciodată n'au știut pe acest Om. (Mat. 26, 74). Unii îl apără până își dau sufletul pentru El, alții îl vând cu mai puțini de 30 de arginți (Mat. 26, 15). Unii îl iubesc și azi, iar alții îl urăsc, deși El a iubit lumea, încât pentru ea și-a dat viața pe Cruce.

Astăzi însă această ură împotriva Domnului Nostru Iisus a ajuns la culme. În zilele noastre, împotriva lui Iisus, s'au ridicat toate armele bezbojnicilor și s'au întărâtat oști fără de număr.

Dar *„să nu se turbure inima voastră, nici să se spăimântează"* de cele ce auziți. Domnul a zis: „Îndrăzniți, că Eu am biruit lumea" (Ioan 16, 33).

Deasemenea nu vă turburați auzind șoaptele ascunse ale dușmanilor. Nădăjduiți cu credință în Domnul, că nicio primejdie nu va clătina sufletele celor ce cred până la sfârșit în Dumnezeu.

Cu toată tăria să credem în Hristos, care și-a dat viața pentru noi și să-l iubim cu o dragoste așa de mare, încât nimic în lume să nu ne despartă de El, după cum ne învață apostolul Pavel: *„Nici moartea, nici viața, nici, îngerii, nici începătoriile, nici puterile, nici cele de acum, nici cele viitoare, nici înălțimea, nici adâncul, nici oricare făptură, să nu vă poată despărți pe voi de dragostea lui Dumnezeu în Hristos Iisus Domnul Nostru"* (Rom. 8, 38-39).

Ați avut și veți avea suferințe, căci Domnul Hristos a zis: *„În lume scârbe veți avea"* (Ioan 16, 33). Dar tot Domnul ne-a făgăduit, zicând: *„Chiamă-mă la vreme de necaz și te voiu izbăvi"* (Ps. 90, 15).

Știu că multe rele ați îndurat în cei 25 de ani de suferință. Cunosc și străduințele voastre de laudă în cei 2 ani din urmă, când ați zidit în acest ținut un mare număr de biserici, case de rugăciuni, troițe și altele. Căutați de-acum înainte, în anul ce vine, să le împodobiți, poate că nu atât de mult cu icoane, cât cu prefacerea și înnoirea sufletului vostru „în locaș lui Dumnezeu" (Efes. 2,22). Căci dacă bezbojnicii au dărâmat bisericile, apoi n'au putut dărâma și destrăma sufletele celor credincioși.

Îngrijiți-vă de mlădițele încredințate vouă de Dumnezeu, de copilașii voștri. Creșteți-i, ca să aducă roade plăcute lui Dumnezeu și oamenilor, căci din aceste roade, cei dintâi voi veți gusta bucurie sau durere, la bătrânețele voastre. Deci, povățuiți-i în frica lui Dumnezeu, învățați-i să ceară ajutorul Lui, să-i mulțumească pentru binefacerile sale, să umble în biserică și la școală și să cinstească pe părinți, pe bătrâni, pe preoți, după cuviința darului ce-l au, și pe toți cei mari din mijlocul vostru.

În rugăciunile voastre către Domnul, nu uitați să pomeniți pe Maria Sa Mihai I, Regele României și pe Mareșalul Ion Antonescu, Conducătorul Statului Român și desrobitorul acestei provincii, ca întru liniștea lor, viează lină și fără de gâlceavă să petreceți. Pomeniți deasemenea pe Prea Fericitul nostru Patriarh Nicodim și rugați-vă pentru sănătatea și buna lui sporire întru dreaptă propăvăduire a Cuvântului lui Dumnezeu.

Puneți ca țintă a vieții voastre prefacerea și înnoirea sufletească. Îmbrăcați-vă în Hristos, ca să fiți și voi în Hristos făptură nouă (2, Cor. 1,57), căci numai prin această schimbare sufletească se va putea înoi fața pământului (Ps. 103,30). Înnoire, pe care așa de mult o doriți cu toții, atunci când vă urați unul altuia, așa cum vă urez și eu astăzi: *Să vă fie de bine cu Anul Nou!*

Al vostru către Domnul rugător și de binevoitor.

Arhimandrit ANTIM NICA

Șeful Misiunii Ortodoxe Române pentru Transnistria

Politici seculare

de *MIRCEA GREGORIAN*

Cele trei mari state, Anglia, Statele-Unite și Rusia sovietică s'au coalizat pentru ducerea războiului.

Urmărind politica din trecut a acestor aliați, se poate vedea, că conform unor tradiții, fiecare din aceste state, au dus o politică de hegemonie și expansiune.

Astfel, în Statele-Unite, acum 120 de ani, la 1823, președintele de atunci Monroe, într'un congres a formulat celebra sa doctrină: Statele-Unite nu se va amesteca în afacerile Europei, și că, nici europenii nu pot interveni în chestiunile cari privesc exclusiv pe americani. Simplu și judicios expusă această doctrină nu mai avea nici'un echivoc în compunerea sa.

Ulterior St.-Unite au intervenit atât în afacerile statelor din restul celor două Americi, cât și în Europa, desfigurând politica lui Monroe, numai pentru a urma o politică de hegemonie.

În ceeace privește amestecul ei în Europa, St.-Unite dupăce au anunțat această doctrină în Europa la 1889 prin președintele Harrisson, la 1902—deci după 13 ani— ei făceau apel la marile puteri pentru diferite intervenții în statele europene, mai ales în ceeace privește pe Evrei.

În fața acestor depășiri dela principiul celebrei doctrine—la care americanii au ținut în trecut foarte mult—a făcut pe secretarul de stat Hughes să recunoască în congresul dela Mitropolis să spună că politica americană nu se opune panamericanismului, iar mai târziu, un profesor dela Academia din Haga, zicea că, în baza aceleiași doctrine, păstorul a devenit lup atât pentru micile state americane cât și pentru europeni și, în special, pentru posesiunile și coloniile lor din Pacific și restul Americei.

Iar astăzi, Președintele Roosevelt n'a respectat nici el această doctrină și, St. Unite au intervenit din nou în războiul european.

Al doilea stat, Anglia, din momentul în care a devenit o mare putere navală a profesat și ea politica „vulpei șirete".

Dela Pit, Palmerston, Russel Balfur și până la Chanberlain—Churchill, albionul intervenind în toate conflictele, de unde [illegible] luat mereu partea [illegible] generale politica engleză [illegible] caracterizo în felul [illegible] interesele Angliei [illegible] politica ei a fost de a [illegible] ta ca apărătoare „o [illegible] poarelor, iar când interesele [illegible] gliei erau în joc, p[illegible] ză nu mai era aceeași.

De astfel Ducele de W[illegible] ministrul englez din [illegible] că, politica Angliei este [illegible] numai intereselor lor [illegible] unei hegemonii în toate [illegible] lumei. Oriunde a existat [illegible] conflict ei au intervenit [illegible] oară, în Egipt, în Siria, [illegible] în Persia, India, Oceania, [illegible] lia, în toate insulele [illegible] pe întinsul mării [illegible] reușând prin mijloace [illegible] sau prin vicleșuguri să [illegible] un vast imperiu colonial.

Apoi Rusia, o altă mare [illegible] tere, a avut și ea dela Petru [illegible] Mare și până la Stalin, [illegible] politică de imperialism, care [illegible] explicat-o prin diferite intervenții. Și, în ceeace privește [illegible] sia, pe lângă toate celelalte [illegible] tenții politice în treburile statelor nordice, baltice, centrale și [illegible] europene, s'au mai amestecat în chestiunele religioase.

Mai ales acum sub regimul bolșevic, testamentul politic [illegible] lui Petru cel Mare, este de [illegible] actualitate care trebue să [illegible] pe orice european.

Și astăzi ca și atunci, [illegible] profesorului Wilson este valabil pentru cele spuse despre America dupăcum cele spuse de [illegible] tele de Weligton sunt „valabile" pentru Anglia.

Fiindcă aceste trei mari puteri s'au coalizat astăzi pentru ducerea războiului și fiind că în [illegible] cut acești aliați au urmărit aceeași politică de imperialism, [illegible] putem pune legitima întrebare: cum vor putea realiza acel echilibru politic sau cum vor să împartă sfărețe lor de influență!

Deci se impune ca statele mici care luptă pe diferite fronturi alături de Armata Marelui Reih, să continue lupta pentru libertate și civilizație.

Noua vieață universitară în Odesa

Crăciunul Guvernatorului, Crăciunul răniților

Ziua Nașterii Domnului s'ar fi cuvenit să fie pentru cel mai înalt demnitar al Transnistriei o zi de odihnă în care, cei cari cunosc activitatea zilnică a D-lui Prof. G. Alexianu știu că guvernatorul provinciei dintre Nistru și Bug avea pe deplin dreptul.

Zilele Crăciunului trebuesc însă să fie și zile de bucurie; mai ales pentru cei cari, după ce și-au lăsat sănătatea și sângele pe coclaurile rusești, pentru gloria patriei, zac astăzi în spitale.

Acestora, Domnul Guvernator a înțeles să le aducă fărâma de lumină a unui cuvânt de îmbărbătare și a unui dar care prețuia mai mult prin însemnătatea lui simbolică, decât prin valoarea sa intrinsecă.

Așa fiind, în zilele Crăciunului, D-l Guvernator Prof. G. Alexia nu a mers din spital în spital, împărțind ostașilor răniți daruri, în numele Mareșalului Conducător.

Acesta a fost Crăciunul Guvernatorului Transnistriei: Crăciunul Guvernatorului—Crăciunul ostașilor.

Gl. N.

Expoziția permanentă a Transnistriei
Palatul „Dumu" refăcut de administrația românească

SUB ICOANA PATRIEI

(Urmare din pag. 1-a)

sfânt de neiemuită înfrângere, așa cum l-a cerut Mareșalul Conducător.

... Și azi când porțile unui an nou ni se deschid spre a duce mai departe opera de reconstrucție a acestui pământ voevodal, călăuziți de același simbol sfânt, Icoana Patriei sub lumina căreia s'a clădit aici o lume nouă, le spunem tuturor.

Suntem prezenți în Transnistria, cu toată puterea noastră de muncă, și continuăm opera noastră creatoare, în sate, orașe, oriunde ruina dezastrului bolșevic, mai apare ca o reminiscență a tragicului regim sovietic...

Moscoviții și Londonezii calcenele și ultima degenerație a democrației, să-și ascută urechile, și ochii să-i deschidă mari și să afle că nu am părăsit Transnistria, nu am predat-o, ci în bubuitul tunului, și în strigătul fiarelor, creem aici în viforul aspru al luptei, omul sufletului nostru.

Muncitorul transnistrian din fabrici și uzine, lucrează în spirit de civilizație europeană

Imprimeriile Guvernământului — Odesa